

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 31.10.2011
KOM(2011) 693 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

**22. AASTAARUANNE STRUKTUURIFONDIDE
RAKENDAMISE KOHTA (2010)**

SEK(2011) XXX

{SEK(2011) 1308 lõplik}

KOMISJONI ARUANNE

22. AASTAARUANNE STRUKTUURIFONDIDE RAKENDAMISE KOHTA (2010)

SEK(2011) XXX

Käesolev aruanne on esitatud määruse (EÜ) nr 1260/1999 (millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta) artikli 45 lõike 2 kohaselt. Aruanne hõlmab programmiperioodi 2000–2006 struktuurifondide tegevust 2010. aastal.

Käesolevas aruandes esitatud teavet käsitletakse üksikasjalikumalt komisjoni talituste töödokumendis (lisatud käesolevale aruandele).

1. SISSEJUHATUS

2010. aastal rakendati struktuurifondide programmiperioodi 2000–2006 programme ja projekte üheteistkümne korda. Kokku oli 2010. aastal töös 718 rakenduskava¹.

2010. aastal algas enamiku programmiperioodi 2000–2006 rakenduskavade lõpetamismenetlus. Liikmesriigid saatsid enamiku asjaomaseid lõpetamisdokumente 2010. aasta septembris. Üldine raamistik struktuurifondide programmiperioodi 2000–2006 abi lõpetamiseks nähti 2006. aastal ette komisjoni otsusega K(2006)3424, mida on muudetud komisjoni otsustega K(2008)1362 ja K(2009)960.

Võttes arvesse majanduse elavdamise meetmepaketti, mis oli komisjoni vastulöök rahanduskriisile, anti seda taotlenud liikmesriikidele programmide kaupa kuue- või kaheteistkuuline pikendus. Tänu programmide rakendamise käigus ootamatult esile kerkinud probleemide lahendamisele võimaldas selline paindlikkus liikmesriikidel ja piirkondadel suurendada suutlikkust võtta vastu eraldatud rahalisi vahendeid ning neid täielikult ära kasutada ja lõpptulemusena programmi eesmärgi täita.

Lisaks programmiperioodi 2000–2006 struktuurifondide programmide ja projektide rakendamisele ja nende lõpetamise ettevalmistamisele tegeles komisjon 2010. aastal aktiivselt ka perioodi 2007–2013 alla kuuluva 434 (317 Euroopa regionaalarengufondi (ERF) ja 117 Euroopa Sotsiaalfondi (ESF))² programmi rakendamisega.

Euroopa ühtekuuluvuspoliitika lisaväärtuse tõendamise huvides jätkas komisjon perioodi 2000–2006 eesmärkide 1 ja 2 järelhindamist. Järelhindamise kokkuvõttev aruanne avaldati 2010. aasta aprillis³. Peale selle avaldati 2010. aasta juunis

¹ 226 olid seotud eesmärkidega 1 ja 2, 47 eesmärgiga 3, 12 kalanduse arendusrahastuga (väljaspool eesmärki 1), 81 programmiga INTERREG, 71 programmiga URBAN, 27 programmiga EQUAL, 73 programmiga LEADER+ ja 181 projekti uuenduslike meetmete programmiga.

² Vt teatis programmiperioodi 2007–2013 strateegiate ja programmide läbiraakimistulemuste kohta.

³ Asub veebiaadressil http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

2008. aastal käivitatud ühenduse algatuste URBAN⁴ ja INTERREG⁵ järelhindamise tulemused. Ühenduse algatuse EQUAL järelhindamine algas 2009. aasta alguses ning selle esialgsed tulemused avaldati 2010. aasta alguses. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG) järelhindamine toimus 2009. aastal ning tulemused avaldati 2010. aasta mais⁶. 2010. aasta detsembris avaldas komisjon ka Leader+ programmi järelhindamise,⁷ Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatistfondi (EAGFF) arendusrahastu hindamine on veel käimas.

Kogemuste vahetamist edendati eelkõige piirkondade ja linnade vaheliste võrgustike kaudu ning ka konverentsil „Piirkonnad majandusmuutustes: luues kestlikku majanduskasvu”, mis toimus 20. ja 21. mail ning kus osales 755 inimest 27 riigist.

2010. aasta 4.–7. oktoobrini korraldas komisjon koos Regioonide Komiteega kaheksandat korda avatud uste päevad „Euroopa regioonide ja linnade nädal”. Üritusel osales 5900 kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi otsustajat ja eksperti piirkondliku ja kohaliku arengu valdkonnas. Lisaks toimus 33 riigis 263 kohalikku üritust. Kõnealune üritus on hea võimalus arendada koostööd ja võrgustikke, jagada teadmisi ja kogemusi, ning see annab linnadele ja piirkondadele võimaluse oma edusamme demonstreerida. Samuti on see suurepärane võimalus näidata sünergiat ühtekuuluvuspoliitika ja ELi muude poliitikavaldkondade vahel.

Belgia korraldas eesistujariigina kahepäevase konverentsi (18. ja 19. novembril 2010) teemal „ESFi roll vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisel”. Kahel päeval korraldati poolepäevased seminarid, mis keskendusid ESFi rollile vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise poliitilise vahendina.

2. RAKENDAMISANALÜÜS

2.1. Eelarve täitmine

2.1.1. ERF

Hoolimata majanduslangusest oli 2010. aasta suurepärane aasta eelarve täitmise seisukohast. Üldine vahendite kasutusmäär oli 100% ehk rakenduskavadele maksti välja 1693 miljonit eurot. Kui eesmärgi 2 assigneeringuid kasutati rohkem kui esialgselt kavandatud (230 miljonit eurot 104 miljoni euro asemel), siis eesmärgi 1 ja INTERREG programmi makseid oli planeeritust vähem (eesmärgi 1 puhul 1348 miljonit eurot 2077 miljoni euro asemel ja INTERREGi puhul 90 miljonit eurot 202 miljoni euro asemel) peamiselt assigneeringute ülekandmise tõttu, et suurendada programmiperioodi 2007–2013 assigneeringuid. Kokku maksti teistele programmidele (Urban ja uuenduslike meetmete programm) 25 miljonit eurot.

2010. aastal algas enamiku 2000.–2006. aasta ERFi rakenduskavade lõpetamismenetlus. Abikõlblikkuse aega on pikendatud 281 programmi puhul (74%) 379-st programmist, mis moodustas 90% ERFi vahenditest. 31. detsembriks 2010

⁴ Asub http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost2006/urban_ii_en.htm veebiaadressil

⁵ Asub http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost2006/interreg_en.htm veebiaadressil:

⁶ Asub veebiaadressil: http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/fifg_evaluation/index_en.htm

⁷ Asub veebiaadressil: http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/leaderplus-expost/index_en.htm

olid lõpetamisdokumendid laekunud 356 programmi kohta. Asjaomased komisjoni üksused analüüsivad praegu lõpetamisdeklaratsioone ja lõpparuandeid.

25 programmi puhul on liikmesriikidele saadetud ettepanek lõpetamiseks, ülejäänud 354 programmi lõpetatakse 2011. ja 2012. aasta jooksul.

2010. aasta 31. detsembri seisuga oli liikmesriikidele 2000.–2006. aasta programmiperioodi jooksul makstud 123 339 miljonit eurot. Seega oli keskmine kasutusmäär kõikide liikmesriikide kohta 95,2 % 129 600 miljoni euro suurusest kogueraldisest. Enamik järelejäänud summadest on seotud lõppmaksetega programmide lõpetamisel.

2010. aasta lõpuks oli ERFi eelmiste aastate täitmata kulukohustusi kokku 6 719 miljonit eurot, 2009. aastal oli see summa 8 400 miljonit eurot. See moodustab 5,2 % ERFi eraldatud kogusummast. Täitmata kulukohustused vähenevad, kui sooritatakse lõppmaksed programmide lõpetamisel.

Nagu ka eelnenud aastal, ei kohaldata aastal 2010 nn „n+2” eeskirja. Üldreeglina kasutatakse viimaseid kulukohustusi (s.o 2006) viimaste maksete tegemiseks pärast seda, kui liikmesriik ja komisjon on kokku leppinud programmi lõpetamises. Seega arvutatakse kulukohustustest vabastatav summa alles rakenduskavade lõppetapis⁸.

2.1.2. ESF

Programmiperioodi 2000–2006 osas realiseeriti 2010. aastal maksete assigneeringutest 319 miljoni eurot. See on 26,42 % aasta maksete assigneeringutest.

See tuleneb sellest, et enamik programme on jõudnud 95 % künniseni ning ülejäänud summad makstakse ainult programmi lõpetamise käigus, mis on praegu veel pooleli.

2010. aasta lõpus oli täitmata kulukohustusi 3 004 miljonit eurot (2009. aastal oli vastav summa 4 700 miljonit eurot). Nimetatud summa moodustab 4,38 % perioodi 2000–2006 kulukohustuste kogusummast. Täitmata kulukohustusi on kasutatud vahemakseteks, vähesteks lõppmakseteks ja automaatset kulukohustustest vabastamist on lõpetamismenetluse käigus kasutatud 1 460 miljoni euro ulatuses.

Nagu ka eelnenud aastal, ei kohaldata aastal 2010 nn „n+2” eeskirja ning asjaomaseid täitmata kulukohustusi on programmiperioodi 2000–2006 puhul vähendatud kulukohustuste vabastamisega rakenduskavade lõpetamise käigus vastavalt määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 105 lõikele 3.

Kogu programmiperioodi kohta kokku oli 2010. aasta lõpuks liikmesriikidele makstud 64 118 miljonit eurot. Seega oli kõikide liikmesriikide keskmine kasutusmäär 93,47 % 68 600 miljoni euro suurusest kogueraldisest.

2010. aastal lõpetatava 229 programmi puhul laekusid kõik lõpetamisdokumendid tähtaegselt ning 10 programmi on juba lõpetatud.

⁸ Määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 105 lõige 3.

2.1.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

2010. aastal välja makstud kogusumma oli 168,3 miljonit eurot ehk 30,7% aasta lõpus kasutatavatest vahenditest (13,9 miljonit eurot paigutati aasta jooksul ümber väljapoole EAGGFi jäävatele eelarveridadele). Maksete assigneeringute esialgse eelarve kasutamise määr oli 29,9 %.

Absoluutarvudes on 2010. aastal väljamakstud summa tunduvalt väiksem kui 2009. aastal (300 miljonit eurot vähem). Seda kolmel põhjusel:

- EAGGFi arendusrahastu finantseeritud maaelu arengu programmide rakendusmäär on varasematel aastatel olnud väga kõrge. 2009. aasta lõpuks oli programmiperioodiks kavandatud EAGGFi arendusrahastu eraldistest välja makstud juba 94 % ning märkimisväärne hulk programme (112 kokku 152st) oli jõudnud vahemaksetele seatud 95%-lise piiranguni. Neil juhtudel ei olnud 2010. aastal kuni programmi lõpetamiseni makseid enam võimalik teha.
- 2010. aastal algas programmiperioodi 2000–2006 EAGGFi arendusrahastu programmide lõpetamine ja 19 programmi (kokku 152st) lõpetati.
- EAGGFi arendusrahastu 2010. aasta vähest kasutamist tasakaalustas suurel määral Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) eraldatud 11,12 miljardi euro suurune summa maaelu arengu programmitöö tarbeks perioodil 2007–2013 (2,91 miljardit rohkem kui 2009. aastal).

EAGGFi arendusrahastu täitmata kulukohustused moodustasid 2010. aasta lõpus 1 183,3 miljonit eurot, mis on 5,3 % perioodi 2000–2006 kogueraldisest. See summa on 171,3 miljoni euro võrra väiksem kui 1 354,6 miljoni euro väärtuses täitmata kulukohustusi 2009. aasta lõpus.

2.1.4. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

Maksete kasutamise määr oli 100 %, liikmesriikidele maksti 10 miljonit eurot.

Maksete assigneeringute kasutamine jagunes nii, et 10 miljonit eurot maksti eesmärgi 1 programmidele. Eesmärgist 1 väljapoole jäävaid makseid ei olnud.

FIFGi täitmata kulukohustuste kogumaht oli 2010. aasta lõpus 296,44 miljonit eurot (võrreldes 306,41 miljoni euroga 2009. aastal). Nimetatud summa moodustab 7,5 % perioodi 2000–2006 kulukohustuste kogusummast.

Kogu programmiperioodi kohta kokku oli 2010. aasta lõpuks liikmesriikidele makstud 3 639 miljonit eurot. Seega oli kõikide liikmesriikide keskmine kasutusmäär 92,5 % 3 935 miljoni euro suurusest kogueraldisest.

2.2. Programmi rakendamine

2.2.1. Eesmärk 1

Eesmärgi 1 programmid keskendusid alustaristu projektidele (40,2 %), kusjuures peaaegu pool (49,9 %) kõigist selle kategooria investeeringutest tehti transporditaristusse. Enam kui kolmandik (34,9 %) eesmärgi 1 vahenditest

investeeriti tootmiskeskonda, kus prioriteediks on jätkuvalt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) ja käsitöösektori abistamine (26,6 %), inimressurssidele suunatud projektidele eraldati 22,5 % vahenditest.

2.2.2. Eesmärk 2

Eesmärgi 2 piirkondades keskendusid programmid ikka peamiselt investeeringutele tootmiskeskonda ning sellele kategooriale eraldati üle poole (55,4 %) rahalistest vahenditest, mis enamasti olid suunatud VKEdele ja käsitöösektorile. Teine enim toetatud tegevusvaldkond oli alustaristu, millele kulutati 29,2 % kõigist eesmärgi 2 vahenditest. Inimressursside kategoorias, millele eraldati 10,5 % vahenditest, olid peamised investeerimisvaldkonnad tööjõu paindlikkus, ettevõtetus, innovatsioon ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia.

2.2.3. Eesmärk 3

ESFi programmi rakendamine oli 2010. aastal jätkuvalt suunatud Euroopa tööhõivestrateegiale ning eelkõige meetmetele, millega edendada konkurentsivõimet tööturul (30,9 % tõendatud kuludest), elukestvat õpet (hariduse ja kutseõppega seotud arendustegevus moodustas 31,2 % tõendatud kuludest), sotsiaalset kaasatust (13,3 %) ja võrdseid võimalusi (5,2 %) ning ettevõtust, tööjõu paindlikkust, innovatsiooni ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (19,05 %).

2.2.4. Kalandus väljaspool eesmärki 1

Väljaspool eesmärki 1 olevate FIG programmide kulutustes keskenduti kalandustoodete töötlemisele, turundamisele ja turustamisele (26,7 %). Teine oluline meede oli püügikoormuse korrigeerimine (17,8 %), millele järgnesid kalalaevastiku uuendamine ja ajakohastamine (17,5 %), kalasadamate sisseseade (16,9 %) ning erialaspetsialistide meetmed (kutseõpe, väikesemahuline rannapüük) (12,8 %).

2.2.5. Ühenduse algatused

2.2.5.1. INTERREG

2010. aasta lõpus valiti 81 INTERREG III / naabusprogrammi raames välja umbes 19 000 projekti ja võrgustikku, mille eesmärk oli vähendada riigipiiride, keelebarjääri ja kultuurierinevuste mõju ning edendada piirialasid, toetada strateegilist arengut ja ELi ulatuslike piirkondade territoriaalset lõimumist ning parandada koostööd naabritega. Regionaalarengu poliitika ja selle meetmete tõhustamisele aitasid kaasa heade tavade jagamine ja kogemuste vahetamine.

2010. aasta lõpuks oli vahendite kasutusmäär 92 %. Kuna koostööprogrammid ja -projektid on spetsiifilised ja keerulised, ei olnud mõnede programmide kohustustest vabastamist (vastavalt „n+2” eeskirja kohaldamisele) võimalik vältida. Automaatse kulukohustustest vabastamise eeskirja alusel vabastati programmiperioodil kulukohustustest kokku 135 miljonit eurot.

2010. aastal algas 81 INTERREG III / naabusprogrammi lõpetamismenetlus ning 3 programmi on lõpetatud.

2.2.5.2. EQUAL

Enamikus liikmesriikidest lõpetati ühenduse algatuse EQUAL programmidega seotud haldustoimingud 2008. aastal. Üksikud liikmesriigid palusid lükata abikõlblikkuse lõppkuupäev 2009. aastasse, et saavutada kõrgem kasutusmäär ja jätkata meetmete süvalaiendamist. 2010. aastal jätkati lõpetamismenetlust ning aasta lõpuks oli 4 EQUAL rakenduskava lõpetatud.

2.2.5.3. URBAN

2010. aastal lõpetati URBACT I programm. URBACTI programmi abikõlblikke kulusid oli 25 043 714 eurot, millest 15 386 591 eurot anti ERFi kaudu. See tähendab, et ERF jättis kasutamata 2 644 526 eurot ehk 14,67 %.

URBACT II programm (linnade arenguvõrgu programm Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames) on linnade vahetus- ja õppeprogramm, mis tugineb URBACT I programmi positiivsetele kogemustele. 2010. aastal jätkus URBACT II programmi haldamine seirekomisjonide ja aruandlusmenetluse kaudu.

2.2.5.4. LEADER+

Ühenduse algatus Leader+ hõlmab kolme meetet: kohalike arengustrateegiate rakendamine avaliku sektori ja erasektori partnerluse kaudu, maapiirkondade vaheline koostöö ja võrgustike loomine. EL 15 liikmesriikides kiideti programmiperioodil 2000–2006 heaks 73 LEADER+ programmi. 1. mail 2004 ühinenud ELi liikmesriikidel oli võimalik lülitada Leader+ tüüpi meetmeid EAGGFi eesmärgi 1 raames rahastatavatesse programmidesse.

2010. aasta lõpuks oli lõpetatud 14 Leader+ programmi ja 8 programmi puhul oli liikmesriikidele saadetud lõpetamiseelne kiri.

2.2.6. *Uuenduslikud meetmed*

2.2.6.1. ERF

Regionaalpoliitika peadirektoraat haldas 181 piirkondlikku uuenduslike meetmete programmi (31. detsembriks 2010 oli lõpetatud 171 programmi, 24 neist 2010. aastal), mille eesmärk on edendada strateegilist uuendustegevust regioonides, katsetades uuenduslikkust soodustavaid ja ELi toetuse kvaliteeti parandavaid uuenduslike meetodeid ja tavasid järgmises kolmes valdkonnas – teadmised ja tehnoloogilised uuendused, infoühiskond ja säästev areng.

2.2.6.2. ESF

2005. ja 2006. aasta projektide ülejäänud uuenduslikud meetmed lõpetati plaanipäraselt 2010. aastal.

3. SIDUSUS JA KOORDINEERIMINE

3.1. Kooskõla ühenduse muude poliitikavaldkondadega

Eelmistes aruannetes on antud üksikasjalik ülevaade arengutest, mis on toimunud ühtekuuluvuspoliitika kooskõlla viimisel muude ELi poliitiliste prioriteetidega, nagu konkurentsipoliitika, siseturg, keskkond, transport ja sooline võrdõiguslikkus. Korraldusasutustele esitatavates nõudmistes või nendega seotud ootustes perioodi 2000–2006 programmide lõppetapis erilisi muutusi ei toimunud.

3.2. Vahendite koordineerimine

3.2.1. Struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond

Programmiperioodil 2000–2006 toetati kõiki 25 liikmesriiki struktuurifondidest ning 13 liikmesriiki lisaks ka Ühtekuuluvusfondist, mille vahendusel jõuavad toetused vähem jõukate riikideni. Struktuurifondide tegevuse kavandamist ja rakendamist on hoolikalt kooskõlastatud nii omavahel kui ka seoses Ühtekuuluvusfondi (eelkõige ERF) tegevusega, et vältida toetatavate projektide dubleerimist.

3.2.2. Struktuurifondid ja Euroopa Investeerimispank (EIP) / Euroopa Investeerimisfond

Komisjon ning Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond süvendasid programmiperioodil 2000–2006 koostööd, käivitades selleks kolm algatust – JASPERS, JEREMIE ja JESSICA. Koostöö üksikasju on kirjeldatud eelmistes aruannetes. Kuna 2000–2006 programmiperiood jõudis 2010. aastal lõppetappi, siis midagi täiendavat teatada ei ole.

4. HINDAMINE

Komisjon jätkas 2010. aastal hindamisi, et toetada ühtekuuluvuspoliitikaga seotud otsuste tegemist.

ERF

2010. aastal viis komisjon lõpule ERFi kasutamise järelhindamise eesmärkide 1 ja 2 piirkondades. Kokkuvõttev aruanne tehtud tööst tehti avalikkusele kättesaadavaks 2010. aasta aprillis. 2010. aastal lõpetati ka ühenduse algatuste URBAN ja INTERREG järelhindamine.

Lisaks algatas komisjon 2010. aastal hindamise ühtekuuluvuspoliitika toetuste kohta ettevõtetele ning innovatsioonile ja teadustegevusele. Peale selle on algatatud ka kolm temaatilist uuringut, mis käsitlevad ühtekuuluvuspoliitikat ja kohalikku arengut, geograafiliste eritingimustega piirkondi ja innovatsiooni.

ESF

2000.–2006. aasta programmiperioodi ESFi kasutamise järelhindamine viidi 2010. aastal lõpule. See koosnes ühest ettevalmistavast uuringust, kahest temaatilisest uuringust (ESFi toetus sotsiaalse kaitse ja sotsiaalse kaasatuse avatud koordinatsiooni meetodi rakendamisele ning ESFi mõju tööturu toimimisele ja investeeringutele

inimkapitali infrastruktuuri, mis tehti süsteemide ja struktuuride toetamise kaudu) ning kahest põhihindamisest ESFi ja EQUALi kohta. Kõik hindamisaruanded on avaldatud.

2010. aastal viidi lõpule viis hindamist ja uuringut ning alustati veel kolmega.

Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

Programmi Leader+ järelhindamine lõpetati 2010. aastal. Hindamine hõlmas programmi Leader+, nagu on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 1260/99, ning Leader+ taolisi meetmeid, mis sisalduvad maaelu arengu üleminekuprogrammides aastateks 2004–2006 (EL 10). Hindamise järelendus oli, et Leader+ täiendas oluliselt peavoolupoliitikat ning andis oma panuse maapiirkondade majanduslikule mitmekesistamisele, elukvaliteedile ning loodusliku ja tehiskeskkonna arendamisele.

2010. aastal alustas komisjon 2000–2006. aasta maaelu arengu programmide järelhindamisega. Hinnatakse erinevate meetmete ja programmide asjakohasust, sidusust, tõhusust ja tulemuslikkust. Hindamine lõpetatakse 2011. aastal.

5. KONTROLLIMINE

Üksikasjalik teave kontrollimistulemuste kohta on kättesaadav asjaomaste peadirektoraatide iga-aastastest tegevusaruannetest⁹.

5.1. ERF

Liikmesriikide juhtimis- ja kontrollsüsteemide tõhusat toimimist on alates 2004. aastast ulatuslikult auditeeritud, pidades silmas juhtimise ja kontrolli põhielemente. Auditeeritud programmid moodustavad 43 % tavaprogrammide arvust ja 76 % toetustest, mille kohta ERF on teinud otsuse. INTERREGi programmide 2006. aastal alustatud auditeerimine lõppes 2010. aastal 23 uuritud programmi puhul (28 % programmide koguarvust), mis moodustasid 54 % eraldatud summadest.

2007–2010 toimus ulatuslik ettevalmistav uuring projekte lõpetavate asutuste kontrollimiseks, et kontrollida lõpetamistegevuse nõuetekohasust seoses lõpetamisdeklaratsioonidega, et selgitada välja, kuidas liikmesriigid valmistavad ette projektide lõpetamist ning teha kindlaks ja leevendada sellega seotud ohtusid. Uuringu käigus tehti 42 auditit, kaasa arvatud 2004. aastal alustatud regulaarsete auditite raames tehtud kontrollkäigud projekte lõpetavate asutuste juurde, mis hõlmasid lõpetavaid asutusi, kes vastutasid umbes 85 % summade eest, mis eraldati 2000.–2006. aasta programmidele.

Lisaks korraldati 2010. aastal eelmiste ERFi süsteemiauditite järelmeetmena (peamiselt parandusmeetmete rakendamine pärast süsteemi puuduste leidmist) neli kontrollkäiku kolmes riigis: Hispaanias (1), Saksamaal (1) ja Itaalias (2).

Muu 2010. aastal toimunud auditeerimine programmiperioodi 2000–2006 kohta hõlmas liikmesriikide audiitorite tehtud riiklike süsteemide 86 auditeerimisaruande läbivaatamist ning ühteist kontrollimise aastaaruannet vastavalt määruse (EÜ) nr

⁹

Asub veebiaadressil http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm

483/2001 artiklile 13 (2009. aasta oli viimane, mil nõuti kontrollimise aastaaruannet, mis võtaks kokku kogu aasta jooksul toimunud auditeerimistöö, enne kui liikmesriigid saavad lõpetamisdokumendid enamike programmide puhul 2010. aastal). Liikmesriikidele saadeti hindamiskirjad koos märkuste ja vajaduse korral lisateabe taotlustega, et liikmesriikides läbi viidud auditeerimise tulemuste õigsust võimalikult hästi kontrollida.

5.2. ESF

Programmiperioodil 2000–2006 hõlmas auditeeriva peadirektoraadi töö juhtimis- ja kontrollisüsteemide hindamist ning riiklike süsteemide auditeerimisaruannete ja kontrollimise aastaaruannete analüüsimist iga-aastaste kahepoolsete koordineerimiskoosolekute käigus, samuti kolme põhiauditit.

Võttes arvesse programmiperioodi 2000–2006 rakendamiskavade etappi, ei korraldatud 2010 aastal täiendavaid juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditeid. Selle asemel keskendus auditeerimine 2009. aasta tegevusaruandes esitatud mittevastavuste ja reservatsioonide järelmeetmetele ning lõpetamisdeklaratsioonide analüüsile.

5.3. Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF)

Kokku oli 2010. aasta lõpuks 152-st programmist auditeeritud 103 ehk 67,8 %, rahalises väljenduses 21,7 miljardit eurot ehk 96,4 % kulukohustuste assigneeringutest. 44 programmi puhul tehti järelaudit. 2010. aastal lõpetati kõik kõnealused auditid.

31. detsembriks 2010 oli lõpetatud liikmesriikide esitatud lõpetamisdeklaratsioonide kontrollimine 78 programmi puhul, mis on 51,3 % programmide koguarvust.

5.4. Kalanduse Arendusrahastu (FIFG)

Alates programmiperioodi 2000–2006 algusest on merendus- ja kalandusajade peadirektoraat teinud 58 kontrollkäiku, mis on hõlmanud kõik ühe rahastajaga programmid (18 programmi esialgsed eelarvelised vahendid moodustasid 3 608,73 miljonit eurot, mis on 87,4 % kogu 2000–2006 eelarvest) ning 18 mitme rahastajaga programmi (374,58 miljonit eurot, mis on 9,2 % kogu 2000–2006 esialgsest eelarvest). Merendus- ja kalandusajade peadirektoraadi auditid hõlmasid kokku 96,6 % FIFG programmiperioodi 2000–2006 vahenditest. Ülejäänud programmide kohta saadi kinnitus teiste struktuurifondide haldamisega seotud peadirektoraatide ja liikmesriikide korraldatud audititest.

2010. aasta lõpuks oli analüüsitud 17 lõpetamisdeklaratsiooni. 9 deklaratsiooni oli kinnitatud, 8 puhul oli analüüs katkestatud ja palutud täiendavat teavet ning 43 puhul oli analüüs veel käimas. 9 kinnitatud deklaratsioonist oli 8 puhul järeldusotsus märkusteta ning ühe puhul märkustega (nähti ette ka finantskorrektsioon).

5.5. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)

2010. aastal tegi OLAF seoses struktuurifondidest kaasfinantseeritud meetmetega 53 kontrollkäiku liikmesriikidesse. Nende kohapealsete kontrollimiste¹⁰ käigus tehti 52 kontrollkäiku ettevõtjate juurde ning ülejäänud kuus seoses teabe kogumisega või riigi ametiasutuste või õigusasutuste nõustamisega. Nagu eelnevategi aastate puhul kuulusid 2010. aastal OLAFi avastatud probleemide hulka valeandmete ja valede arvete esitamine ning riigihanke eeskirjade rikkumine, samuti mõned huvide konflikti juhud teatavate pakkumismenetluste puhul.

2010. aastal teatasid liikmesriigid määrusest (EÜ) nr 1681/94¹¹ (muudetud)¹² ja määrusest (EÜ) nr 1828/2006¹³ (muudetud)¹⁴ lähtuvalt komisjonile 6 910st¹⁵ eeskirjade eiramise juhtumist 1 546 miljoni euro ulatuses, mis olid seotud programmiperioodidel 1994-1999, 2000–2006 ja 2007–2013 kaasfinantseeritud meetmetega.

6. KOMISJONI ABISTAVAD KOMITEED

6.1. Fondide koordineerimiskomitee (COCOF)

2010. aastal piirdus COCOFi tegevus seoses perioodi 2000–2006 rakendamisega kahe komisjoni otsuse kaalumise:

- komisjoni otsuse eelnõu 2000.–2006. aasta programmitöö perioodi puhul struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaasfinantseeritud tegevustega seos ilmnevate teatavate eeskirjade eiramiste väljajätmise kohta määruse (EÜ) nr 1681/94 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EÜ) nr 1831/94 artikli 5 lõikes 2 sätestatud aruandluse erinõuete hulgast, ning
- komisjoni otsuse eelnõu selle kohta, milline mõju liidu eelarvele on 2000.–2006. aasta programmitöö perioodi puhul struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaasfinantseeritud tegevustega seos ilmnevate teatavate eeskirjade eiramiste väljajätmisel määruse (EÜ) nr 1681/94 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EÜ) nr 1831/94 artikli 5 lõikes 2 sätestatud aruandluse erinõuete hulgast

Komitee toetas mõlemat ettepanekut.

6.2. ESFi komitee

2010. aastal toimus kolm täiskogu istungit ja kuus tehniliste küsimuste töörühmade kohtumist, kuid nendel ei arutatud programmiperioodi 2000–2006 rakendamisega seotud küsimusi.

¹⁰ Määrus (EÜ) nr 2185/1996, EÜT L 292, 15.10.1996, lk 2.

¹¹ EÜT L 178, 12.7.1994, lk 43.

¹² Määrus (EÜ) nr 2035/2005 (ELT L 328, 15.12.2005, lk 8).

¹³ ELT L 371, 27.12.2006, lk 1.

¹⁴ Määrus (EÜ) nr 846/2009 (ELT L 250, 23.9.2009, lk 1).

¹⁵ 2009: teavitatud juhtumite arv oli 4858; nendega seotud kogusumma oli 1 161 865 730 eurot

6.3. Põllumajandusstruktuuride ja maaelu arengu komitee (STAR-komitee)

STAR-komitee kohtus 2010. aastal kuus korda ning toetas kahte otsust:

- komisjoni otsuse eelnõu 2000.–2006. aasta programmitöö perioodi puhul struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaasfinantseeritud tegevustega seos ilmnevate teatavate eeskirjade eiramiste väljajätmise kohta määruse (EÜ) nr 1681/94 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EÜ) nr 1831/94 artikli 5 lõikes 2 sätestatud aruandluse erinõuete hulgast, ning
- komisjoni otsuse eelnõu selle kohta, milline mõju liidu eelarvele on 2000.–2006. aasta programmitöö perioodi puhul struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaasfinantseeritud tegevustega seos ilmnevate teatavate eeskirjade eiramiste väljajätmisel määruse (EÜ) nr 1681/94 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EÜ) nr 1831/94 artikli 5 lõikes 2 sätestatud aruandluse erinõuete hulgast.

6.4. Kalanduse ja akvakultuuri struktuurikomitee (CSFA)

Kalanduse ja vesiviljeluse struktuurikomitee tuli 2010. aastal kokku kaks korda. Põhilised arutlusteemad koosolekul olid järelhindamine ja FIFGi tegevuse lõpetamine.